

PRESSMEDDELANDE

Fritt att publicera 26.3

Rubrik: Äldrerådens ställning behöver förstärkas

Pensionärsförbundens Intresseorganisation PIO och äldreombudsmannen överlämnar till minister Anna-Kaisa Ikonen den 26 mars sina förslag till ändringar i lagstiftningen om kommunernas och välfärdsområdenas äldreråd. Med dessa förslag vill vi uppmärksamma problem och presentera förslag på förbättringar till äldres möjligheter att påverka.

Kommunernas och välfärdsområdenas lagstadgade äldreråd har en central roll när det gäller att informera om synpunkter och behov dels för hela den äldre befolkningen i sitt område och i synnerhet för äldre som befinner sig i en svårare situation än vanligt. Äldrerådens ställning och möjligheter att påverka varierar mellan olika områden.

- *"Enligt en [enkätundersökning till äldreråden](#) hade 20% av de kommunala äldreråden och 61% av äldreråden i välfärdsområdena möjlighet att delta i nämndmöten. Många av äldreråden upplevde att de hade begränsade möjligheter att påverka. De hade till exempel litet inflytande över utvecklingen av e-tjänster och tillgången till kollektivtrafik i kommuner och regioner", säger äldreombudsmannen Päivi Topo.*

Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO och äldreombudsmannen föreslår följande ändringar för att åtgärda existerande problem:

Äldreråden måste ha reella möjligheter att agera och påverka kommunernas och välfärdsområdenas beslutsfattande i ett tillräckligt tidigt skede. Representanterna för råden ska ha yttrande- och närvarorätt i organ som är centrala för de äldres ställning och rättigheter, till exempel i nämnder eller vid fullmäktigemöten.

Vi föreslår att det finskspråkiga namnet "vanhusneuvosto" ändras till "ikäneuvosto" för att bättre motsvara mångfalden i målgruppen. Vi önskar ingen förändring till den svenska benämningen äldreråd. Men äldre personer och de organisationer som företräder dem ska ha tillräcklig representation i äldreråden.

- *"Äldreråden samlar relevanta erfarenheter och åsikter om de äldres behov och om hur tjänsterna fungerar. Uppföljningen av initiativ, ställningstaganden och utlåtanden från äldreråden vid kommuner och välfärdsområden bör stärkas, så att denna kompetens kan bidra till förverkligandet av de äldres rättigheter och av tjänster för äldre. Det behövs ett fungerande samarbete med kommunfullmäktige, nämnderna, förtroendevalda och olika förvaltningsorgan redan i planeringsskedet för att de äldres representation och åsikter ska få en verklig effekt", säger Leea Hiltunen, ordförande för KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry.*

Motiveringar till de föreslagna lagförändringarna hittas i sin helhet här.

Pensionärsförbundens Intresseorganisation PIO rf är ett samarbetsorgan för sex finländska pensionärsförbund. Dess medlemmar är Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto ry (Pensionstagarnas Centralförbund), Kansallinen senioriliitto ry, KRELLI Kristilliset Eläkeläiset ry (Kristliga Pensionärsförbundet r.f.) och Svenska pensionärsförbundet rf. Förbundens sammanlagda medlemsantal överstiger 250 000. År 2025 har Svenska pensionärsförbundet rf ordförandeskapet för PIO.

Tilläggsinformation:

Leea Hiltunen, ordförande, KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry,
050 402 1892, leea.hiltunen@outlook.com

Päivi Topo, äldreombudsman,
358 50 473 0371, vanhusasia@oikeus.fi

Ilona Salonen, verksamhetsledare, Svenska pensionärsförbundet rf,
044 745 8611, ilona.salonen@spfpension.fi

Pensionärsförbundens Intresseorganisation PIO rf är ett samarbetsorgan för sex finländska pensionärsförbund. Dess medlemmar är Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto ry (Pensionstagarnas Centralförbund), Kansallinen senioriliitto ry, KRELLI Kristilliset Eläkeläiset ry (Kristliga Pensionärsförbundet r.f.) och Svenska pensionärsförbundet rf. Förbundens sammanlagda medlemsantal överstiger 250 000. År 2025 har Svenska pensionärsförbundet rf ordförandeskapet för PIO.